

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 „
 Holyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a héti és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, jan. 26.

Erkölcsei versenyképesség.

(K. Ö.) A nagyipar *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszterben oly pártfogót nyert, a ki rettenhetetlen következetességgel fáradozik annak felvirágoztatásán. Az a leirat is, melyet közelebb a temesvári ipartestülethez intézett és a melyben a kisipar halálos ítélete foglaltatik, nem egyéb, mint folyománya annak az iparpártolási akciónak, mely az állami protekcionizmus összes előnyeiben a gyáripárt szándékozik részeltetni.

A nagyipar organumai természetesen, hogy nagy örömmel fogadták az industrializmusnak ezt az újabb megnyilatkozását. Mi azonban, a kik csak oly jó indulattal viseltetünk a kis-, mint a nagyipar iránt, ebben az elhatározásban mindkettőre nézve veszedelmet látunk.

A kisiparra nézve azért, mert nem bír azzal az előfeltétellel, mely rá nézve könnyűvé tenné a társulást és így részesevé az állam segítő kezének.

A nagyiparra nézve azért, mert az állami segélyezésnek ez a csaknem feltétlen kiterjesztése, idővel ha növeli is az ipar anyagi versenyképességét, de meg fogja ölni annak erkölcsi versenyképességét.

Az állami protekcionizmusnak ugyanis az a nagy hátránya — különösen nálunk speciális gazdasági viszonyok közepette, — hogy megöli a vállalkozói és üzleti

szellemet. Mindent az államtól várunk. Ez adja meg a tőkét, hogy az üzemet megkezdhessük, adjon illeték- és adómentességet, hogy a külföldi versenyyel megküzdhessünk, és az állam biztosítson részünkre külföldi piacokat, a hol a tömegárut elhelyezhessük. És az állam ezt mind tehetség szerint meg is teszi. A következménye az, a mit nálunk tapasztalunk, hogy az ipartámogatásra elköltött milliók dacára sincs iparunk.

Az állapoton most úgy akarunk segíteni, hogy egy lépéssel tovább menve, fokozzuk az állami támogatást.

De hát fog-e ez használni, ha az anyagi versenyképességgel egyttal nem biztosítjuk az erkölcsi versenyképességet? Sajnos, iparosaink egy része azt az üzleti szellemet sajátította el, melyet nálunk a merkantilizmus honosított meg és mely épen ellenkezője annak, a mit az ipar és kereskedelemben tisztesség és becsületesség alatt értünk. Ez az üzleti szellem meghonosította nálunk a hamis ígéretek és a ravasz üzleti fogásokat, melyet a lábra kapott tisztességtelen verseny növesztett nagyra. Ennek a szomorú következménye ismét az lett, hogy a fogyasztó közönség elfordult a hazai ipartól, nem lévén iránta bizalommal, rá szokott a külföldi iparcikkre, mert a külföldi iparosban nagyobb biztosítékot látott, hogy egy a kiszolgálásban, mint az elszámolásban a tisztesség üzleti követelményei szerint fog eljárni.

Mindennek természetesen nem a hazai ipar az oka. Legnagyobb részt közgazdasági viszonyaink idézték elő ezeket az

állapotokat, melyek iparosainkat odakényszerítették, hogy a tisztességtelen verseny útján keressék boldogulásukat.

Hogy ez mit sem használt, bizonyítják az állandó panaszok és az a körülmény, hogy sem a belföldi, még kevésbé a külföldi piacokat meghódítani képes nem volt.

Konstatáljuk ezt a tényt, hogy irányt adjunk a válságból való kibontakozásnak, melynek egyedüli, általánosságban vélelmezett gyógyszere, sem a külön vámterület felállításában, sem az állami kedvezmények rendszeres biztosításában áll. Az utóbbi az erők tértelenségére vezet és az önálló vámterület sem képes boldogulást biztosítani ott, a hol hiányzik a becsületességre és tisztességre való törekvés.

Ha az ipar ennek útjára lép, akkor talán nem fog bámulatot gerjesztő gyors fellendülést mutatni, hanem lassan, de biztos alapon meghódítani a belfogyasztást és a magyar iparra utalt keleti államokat. Az angol, a német és részben az osztrák ipar a becsületességnak és tisztességes üzleti szellemnek köszönhetik sikereiket. Mert ebben rejlenek a versenyképesség erkölcsi biztosítékai, melyek az ipar terén épp oly fontosak, mint az anyagi versenyképesség garanciái.

A magyar ipar saját erejére támaszkodva, mindkettő megszerzésére törekedjék.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Válási ok.

Irta: Alphonse Daudet.

M. Petibry jogtanácsos.

B. Nina urhölgynek

Moulins.

Mélyen tisztelt Nagysád! Kedves nénje kívánságára tanulmányozni kezdtem az elem terestett ügyet. Pontról-pontra átnéztem egyes panaszait és leglelkiesmeretesebben fontoltam meg azokat sorra. Nos, hát az én legjobb meggyőződéseim szerint a dolgok nem fejlődtek még oda, hogy kegyednek ezen az alapon jogcíme volna a válást követelni. Mert a francia törvény nagyon határozott és nem ismer megalakulást.

Csak a megtörtént tény, a durva tettelegességet tekintve válási oknak, és sajnos, ez ok jelen esetben nem forog fenn. Engem ugyan mélyen meghatott házassága első évének kínos története. Ön drágán fizette meg azt a dicsőséget, hogy híres művészhez ment nőül, ama férfiaknak egyikéhez, kiknél a hírnév, a hízelgés tömjéne óriássá fejleszti az önzést, kik egyéniségük hatalmas súlyával megölik azt a gyöngéd, remegő nőcskét, ki életét hozzájuk meri kötni. Oh nagysád, hány ilyen szerencsétlen asszonyt

láttam én már hosszú ügyvédi praxisomban, kik ugyanoly szálamokra méltó helyzetben voltak, mint kegyed. Ezek a művészek, kik a közönségért és a közönségtől élnek, házi tűzhegyükhez csupán a dicsőségtől elcsigázva, vagy a kudarczótól elkésérítve térnek haza. Korlát nélkül csapongó, kormány és iránytű nélkül evező existenciák ezek, kik minden bevett szokás ellen fellázadnak. A családi örömeik megvetése, a szesz italok és dohány élvezetébe való elmerülés jellegzi ezt a rettenetes művészi világot, melynek romlott légköréből kedves nénje anyai gondoskodásában meg akarja önt menteni. De ismétlem, bár értem az ő nyugtalan-ságát, értem lelki furdalását a miatt, hogy ebbe a házasságba beleegyezett, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a dolgok még nem értek meg elegendőn arra, hogy ilyen kifejlésre juthatnának.

Mindamellet összeállítottam egy kis ügyvédi memorandumot, melyben a főbb vádpontok világosan csoportosítva vannak.

Első vádpont: A férj durvasága neje családjával szemben. — Vonakodik házukhoz fogadni az én drága nagynénemet, ki engem felnevelt és imád. Púpos Panna, görb hátú boszorkány csufnevekkel illeti azt a tiszteletreméltó kisasszonyt, kinek háta kissé domboru. — Epigrammákat, élceket farag és torzképeket rajzol, melyekben az említett hölgyet és bajait gunyolja.

Második vádpont: Vonakodott látogatásokat tenni nagysád barátnőinél, a szükséges

meghívókat szétküldeni és az érkező meghívásokat elfogadni.

Harmadik vádpont: Pazarlás. Mindenféle bohéme embereknek váltó nélkül pénzt kölcsönöz. Nyílt házat tart, a mely valóságos vendéglő. Folyton adakozik majd állítandó szobrok, majd sarkövek, majd szerencsétlen kartársak művei javára. Szépirodalmi és művészeti heti lapot alapított.

Negyedik vádpont: Gorombaság a neje ellen. Hangosan mondta rólam: »Oh, az a kis liba.«

Ötödik vádpont: Durvaság és heves, szenvedélyes kitérés. A legkisebb alkalomnál összetöri a butorokat és a porcellánt. Kiabál, ordít, aljas szitkokat szór.

Mindezek, a mint tetszik látni, elég nehéz, de sajnos, elégtelen vádak. Hiányzik a tettelegesség.

Csak egy csepp, egy iczi-piczi bántalmazást tudna rásütni, melyet tanuk vallomásával lehetne bizonyítani, akkor pompásan állna az ügyünk. De arra nincs kilátás, különösen most, midőn ötven mértföld választja el önt férjétől, hogy ilyen eseményt remélhetnénk. Azért mondom »remélhetnénk«, mert az ön mostani helyzetében durva tettelegesség a férje részéről volna az egyetlen dolog, a mi megmenthetné.

További rendeleteit várva, maradtam kitűnő tisztelettel

Petibry,
 ügyvéd.

ORSZÁGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 26.

A folyosó ma érdekes és változatos. Deputáció-deputációt váltotta fel, a melyek körül az érdekelt képviselők csoportosultak. Hisz közeledik a választás.

A nagy-bajomi deputáció.

A 25 tagu nagy-bajomi deputációt Ábrányi Kornél vezette és az igazságügyminisztertől egy szolgabírói állás szervezését kérelmezték. A miniszter, mint az már előrelátható, szívesen fogadta a deputációt és megígérte, hogy ha csak lehetséges, a kérelmet teljesíteni fogja.

A pénzügyminisztertől meg azt kérték a nagy-bajomiak, hogy az ipar és a kereskedelem fellendítése érdekében állítsa fel egy dohány beváltó hivatalt. A pénzügyminiszter meghallgatta a kérelmet és a szükséghez képest intézkedni fog.

A bajomiakat, úgy látszik, nem elégitette ki a miniszteri válasz, mert a miniszteri szóból kijövet, arra kérték képviselőjüket, mutatná meg nekik Kossuth Ferenczet.

Ábrányi Kornél mit tehetett egyebet, megmutatta kormányparti választóinak Kossuthot.

A bajomiak csodálattal nézték Kossuth daliás alakját és egyik sóhajtozva mondja, be kár, hogy ez a derék ember nem miniszter.

A bajomiakkal még egy érdekes dolog történt. A mint a folyosón állanak, megszólítja őket egyik ur, kérdeve, Önök Somogyiak? Igen, volt a válasz. Mi járatban vannak. Megmondják, hogy szolgabírói és dohánybeváltó hivatal létesítését kérelmezik. Magam is kérelmeztem, de nem hiszem, hogy a miniszter kérelmünket teljesíteni fog. A somogyiak kíváncsiak voltak, vajjon ki lehet ez az ur, a ki már mindent előre tud. Megkérdezik és csodálattal értesülnek, hogy a jól informált uri ember senki más, mint gróf Széchenyi Aladár somogyi nagybirtokos.

Jelentések.

Tallán Béla elnököl.

Szerb György a pénzügyi bizottság eladója: a véderő és a pénzügyi bizottság ne-

vében van szerencsém a következő jelentéseket beterjeszteni.

A m. kir. honvédevelő és képző intézetek állapotáról az 1900. évben, a közös hadsereg nevelő és képző intézeteiben magyar állami alapítványi helyekre elhelyezett ifjakról az 1900. évben, a hadmentességi díjalap állandóságáról az 1899. évben, a honvédelmi és belügyi miniszterek jelentését, a beszállásokról a végrehajtási utasítás 19. i. mellékletének módosításáról.

Hellay Ferencz a közgazdasági bizottság eladója:

Van szerencsém tisztelettel benyújtani az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1901. XIII. t. cz. 3. §-a alapján kiadott rendelet kiegészítéséről, az ipartörvény 25. §-ában foglalt lajstrom kiegészítéséről, az Adria becsikkelyezéséről a kereskedelemügyi miniszter jelentéseit, illetőleg törvényjavaslatait.

Következett a kereskedelmi tárcza.

A kereskedelmi költségvetés.

Major Ferencz azt tartja, hogy az ipar és kereskedelem megerősödése a mezőgazdaság elviselhetetlen terheit fogja enyhíteni; éppen azért azon kell lennünk, hogy az ipar és kereskedelmet izmosítsuk. Hiba azonban azt annyira vinni, mint a multban, amikor is az ipar és kereskedelem fölvirágoztatása címén valóságos rablóhadjáratok folytak. Hiba volt a czéhrendszer helyébe a szabad ipart behozni, mert ez tönkretette az ipart. Kifogásolja, hogy a kereskedelmi pályájára bárki mehet, anélkül, hogy a legelemibb kvalifikációja meg volna. Kívánja, hogy a kis iparnak oly széles hatáskör adassék, hogy az önkormányzatilag is biztosítsa magának a versenyképességet. Kéri az ipar folytonos fejlesztését s a hitel kiterjesztését. — Sürgeti az ipari betegségek törvényileg való szervezését. Felhívja, s egyszerűsége szemére veti a magyar közönségnek azt a semlegességet, melylyel a magyar iparral szemben viselkedik, felszólítja, hogy vegye pártfogásába. Említi az iparfejlesztést és a gyáripárt, melynek fejlesztését szintén sürögösen kéri a minisztertől.

Az iparfejlesztés terén nem szabad egy magyar hazafinak sem az előgördülő akadályoktól s visszariadni ha kell, fejlesszük az ipart az önálló vámterület alapján is. (Éljenezés a függetlenségipárton.) Kéri a minisztert, szólítsa fel a pénzügyminisztert, hogy a kereskedelmi iskolát vég-

zett fiatal embereket alkalmazza, s eme intézkedéseit terjessze Boszniára is ki. A hármasszövetségben mi csak a terheket viseljük s a kereskedelem minden díját Németország foglalja le. Fontos a magyar vasut és hajózás fejlesztését. Nekünk nemcsak erkölcsi, de hazafias kötelességünk is, hogy külpolitikai kérdésekben állást foglaljunk.

A vasuti törvény revízióját sürögösen kívánja, melyet csak radikális intézkedéssel lehet keresztülvinni. A kereskedelmi miniszter minden intézkedésében domborítsa ki a magyar állameszmét, s a magyar iparnak nyissa meg mielőbb a kelet piacát s szerezzé be az eszközöket az iparfejlesztést illetőleg. A költségvetést sem ő sem pártja el nem fogadja. (Helyeslés.)

Öt perc szünet.

Kivándorlás

Szünet után

Veszter Imre: A kisipar rohamos hanyatlását panaszolja. Különösen Szepesmegye vesztett sokat, de elég nagy vesztesége van az egész magyar Felföldnek. A tönkrement kisiparosok szolgálatják az Amerikába vándorlók nagy kontingensét. Eppen a mult hónapban 500 ember indult az új világba Magyarországból. Ez roppant baj és ezért segíteni kell, tehát a kisiparosokon, nemcsak szavakkal, hanem tettekkel. Munkát kell adni azoknak. A hol nem a quantum, hanem a kvalitás a fő. Rájuk kell bízni a szállításokat. Külföldre kell küldeni a fiatalokat, hogy jó kisiparosokká váljanak. Rendezni kell a nehézkes hitelviszonyokat, de csakis szövetkezeti alapon.

A költségvetést elfogadja

Ezután Molnár Józsiás, a most megválasztott képviselő beszélt a vasuti szállítás hiányáról.

A költségvetést nem fogadja el.

Az angol trónváltozás.

Az elhunyt Viktória királynőért tegnap tartották meg az első gyászistentiszteletet. Ezután az osbornei kápolnába vitték, ahol nagy gyászpompával helyezték ravatalra, addig míg az Albert Yacht-on Cowesbe szállítják.

A temetés február hó 2-án lesz. A temetés sorrendjét már megállapították.

P. S. El ne felejtse nagysád: tettegesség tanuk előtt.

Petitbry urnak

Párisban.

Hát ennyire jutottunk, uram? Ime, lássa mivé tették az önök törvényei a hajdani francia lovagiasságot! Eszerint hát mig egyetlenegy félreértés elegendő arra, hogy két szívet örökre elválasszon egymásól, törvényszékek előtt tettegesség szükséges, hogy az elválás okadatolva legyen. Ez barbár, igaztalan, égbekiáltó! Az a pusztá gondolat is rettenetes, hogy az én szegény kicsikémnek újra a hóhér bárdja alá kell hajtani fejét, hogy a szörnyeteg haragjának kell magát kitenni, sőt haragra kell őt ingerelni. De mindegy, erre is elhatároztuk magunkat. Tettegesség kell önöknek? Jó, meglesz. Holnap Nina Párisba tér vissza. Hogy fogadja majd a férje? Mi fog történni? Irtózom, ha rá gondolok. Kezem reszket, köny szökik a szemembe. Ah, uram.

Nina szerencsétlen nagynénje.

Dr. Marestang ügyvédi irodája Páris.

Henri B. író urnak,

Páris.

Nyugalom, nyugalom, nyugalom! . . . Megtiltom, kedves barátom, hogy Moulinsbe siesen neje megkérlelésére. Sokkal okosabb és biztosabb, ha otthon megvárja őt. Utóvégre mi történt önök közt? Ön vonakodott házába be-

fogadni azt a neveléses, gonosz vén leányt és azért neje elhagyta a házat és oda ment nagynénjéhez. Erre el lehetett készülvén. Az ilyen fiatal asszonykának nagyon szívéhez van még növe a rokonsága. On elhamarkodta a dolgot. Gondolja meg, hogy az a néne felnevelte, hogy kivüle nincs más rokona. Azt fogja nekem mondani — hogy van neki férje! . . . Édes fiam, magunk közt bevallhatjuk, hogy a férjek nem mindig szeretetreméltók. Én például ismerem egy ilyent, a ki minden szívjósága mellett iszonyú ideges és heves természetű. Igaz, hogy az irodalmi működésnek, a sok gondnak része van benne, de mit tegyünk, ha a kis madárka megijedt és visszarepült fészkebe. Ne féljen, nem fog soká ott maradni. Ha nem csalódom, az a kis párisi menyecske nagyon meg fogja unni ódon falusi fészket és vágyódnia fog költő-férjének heves szenvedélyessége után. Mindenekelőtt ki ne mozduljon Párisból.

Régi barátja

Marestang.

Marestang urnak

Páris.

Kedves, okos baráti tanácsaival egyidejűleg sürögnyt kap am Moulinsból, mely azt jelenté, hogy Nina visszatér. Oh milyen kitűnő próféta ön, barátom! Ma este jön vissza, egyedül, mint a hogy elment, anélkül, hogy csak egy lépést is tettem volna. Most csak egy dolgom van, hogy olyan kellemest tegyem az éle-

tét, hogy soha eszébe se jusson többé engem elhagyni. Nyolcz napi távolléte alatt türelmet és gyöngédséget tanultam. Csak egy pontban nem engedek, nem akarom többé házunknál látni azt a rettenetes pupos Pannát, azt az 1820-ból való kék harisnyát: ki csak abban a reményben adta hozzám nőül unokahugát, mert azt hitte, hogy az én hírnevem fényében fog sütkérezhetni. Képzeld, kedves Marestang, mióta megnősültem, ez a gonosz kis öreg mindig köztem és a feleségem között állt és kis pupocskáját közibünk toltta, mindenütt melletünk volt, hol valami élvezet kínálkozott, színházban, kiállításoknál, a fővárosban és nyaralásunkban; szóval, mindenütt. Csodálkozok most még, hogy ugy siettem őt visszaküldeni kis vidéki fészkebe? Higyje meg barátom, senki sem tudja azt, mennyi bajt okoznak az ilyen örökké gyanakvó, tapasztalatlan vén leányok, egy fiatal háztartásban. Ez a mienk az én kis feleségem csinos kis fejcskáját tele dömszög, felfogások egész rajával, valami rococco-divatu érzélgésséggel. Előtte poeta voltam, lantos poeta, a mióket régi aczélmetszeteken látni, fején babékoszorúval, lyrával kezében, szélben longedező bársonygalléros mentében. Ilyen férjet ígért ő az én szegény kicsikémnek, képzelheti most, hogy az én szegény Nimáskám minő csalódásokon ment keresztül, midőn ezeket az illúziókat szétfoszolni látta.

Különben beismerem, hogy ügyetlen vol-

Mai távirataink a következők:

Gyászistentisztelet a királynőért.

Cowes, jan. 26. Viktória királynő koporsójánál ma délelőtt istentiszteletet tartottak, a melyen a királyi család valamennyi tagja jelen volt. A holttestet azután az Osborne-Hause kápolnájába vitték.

Angol-portugál szövetség.

Lisszabon, jan. 26. A felsőház elfogadott egy indítványt, a mely szerint a ház VII. Edvárd királynak Viktória királynő elhunytán érzett nagy fájdalmát és egyuttal azt a reményét fejezi ki, hogy Anglia és Portugália szövetsége tovább is fenn fog állni. Miután Arroyo külügyminiszter és az egyes pártok vezérei hozzászóltak az indítványhoz, az ülést felfüggesztették és a házat a temetés utánig elnapolták.

A görög király a temetésen.

Athén, jan. 26. A görög király a trónörökösrel holnap Londonba utazik. Ha azonban időközben Frigyes császár özvegyének állapota rosszabbodik, a trónörökös nem utazik Londonba, hanem Cronbergbe.

A brit kormány köszönete.

Budapest, jan. 26. (Saj. tud. táv.) Sir Francis Plunkett bécsi angol nagykövet Széll Kálmán miniszterelnök részvételtáviratára még e hó 23-án este a következő távirattal válaszolt:

»Azt a táviratot, melylyel Nagyméltóságod megtisztelt, átküldöttem Lansdowne marquisnak. Kérem, legyen meggyőződve, hogy őszinte hálával viseltem a szívélyes érzelmek ezen tanujelei iránt, a melyeket a magyar kormány Nagybritannia királyi családja és az angol nemzet iránt tolmácsolni annyira sietett. Plunkett.«

Az angol nagykövet ez ügyben újabb táviratot küldött Széll Kálmán miniszterelnöknek, amely így szól:

»Lansdowne marquis táviratilag utasított hogy Nagyméltóságodnak a brit kormány nevében leghálásabb köszönetét ismételjem, azért a részvételtáviratért, amelylyel Nagy-

méltóságod tegnapelőtt Viktória királynő halála alkalmából megtisztelt. Ő Kegyelmesége utasítása szerint még hozzá teszem, hogy ez a nagyrabecsült részvételyilvánítás mielőbb a király Ő Felsege elé fog terjesztetni. Plunkett.«

A temetés.

London, jan. 26. Február 2-án temetik Viktóriát. Egy nappal a temetés előtt a holttestet átszállítják Windsorbba. Viktória kívánságához képest főleg katonai pompát fognak a temetésen kifejezni, miután tényleg Viktória volt az angol legfelsőbb hadar. Ugyancsak kívánsága szerint fog történni az is, hogy a koporsót egy ágyutalpon viszik az utolsó nyugalom helyére. A haditengerészetnek is nagy szerep jut a gyász-czeremóniákban. A csatornahadosztály s az összes nélkülözhető hadihajók parancsnokságai azt a parancsot kapták, hogy február 1-ére Spitheadban gyűljenek össze. A temetés programja a következő: A holttestet február 1-én ágyutalpon Osborneból Cowesbe viszik, onnan a királynő yachtijával Portsmouthba szállítják, onnan külön vonaton Londonba, a Viktória-pályaudvarba, a hol egy zászlóalj várja a koporsót, melyet ismét ágyutalpra tesznek s így viszik a Puddigton pályaudvarára, ahonnan külön vonat viszi a koporsót Windsorbba. A koporsót éjszakára a windsori Szent György-kápolnába helyezik ravatalra, s másnap a fogmorei mauzoleumba viszik s Albert herceg koporsója mellé helyezik. A holttest három koporsóban fog nyugodni, a külső tölgyfából való, arany lakattal, a középső olomból, a belső cédrusfából. — Herkomer festőművész a halottat a királyi kívánságára lerajzolta. Az eddigi bejelentések szerint a következő személyiségek vesznek részt a temetésen: Vilmos császár, Henrik, herceg a porosz trónörökös, Ferencz Ferdinánd főherceg, az aostai herceg, Károly Portugália királya, Frigyes dán trónörökös, György görög király, de la Jailte altengernagy, Dubois tábornok, Chabant őrnagy Franciaországból és Vilma hollandi királynő képviselőjében Damontan gróf.

A szultán üdvözlése.

Konstantinápoly, jan. 26. Burhan Edin herceg tegnap az angol nagykövethél tett lá-

toztatása alkalmával azt mondta, hogy a szultán személyesen jött volna el részvételt kifejezni és VII. Edvárd számára jókívánságait átadni, ha gyöngélkedése meg nem akadályozta volna benne. A szultán VII. Edvárd angol királynak trónralépése alkalmából üdvözlő táviratot küldött Az angol király, a német császár és az orosz czár, a kinek a szultán szintén kondoleált, táviratilag köszönték meg a részvételt.

Városi iskoláink és az egészségügy.

Építsünk iskolát.

Tháliának immár van állandó hajléka városunkban. A röpke, kedves istennőnek nem kell többé fabódében bujdosnia: aranyos, diszes palotában trónol s hirdeti a szépet Nagyvárad közönségének. De Minerva még mindig hajléktalan itt; a méltóságos, komoly istennőnek még mindig nincs állandó csarnoka, hol a jót, hasznosat, igazat hirdesse, hol fogékonynyá tehesse a sziveket a »valódi szép«-nek befogadására.

Városi iskolaépületekben még mindig nagyon, de nagyon szűkölködünk. Az olasz-i leányiskolák alacsony, egészségtelen, czélszerűtlen bérhelyiségekben görnyedeznek s tekintve túlnépes voltukat: aggodalmat keltően veszedelmesek a közegészségre.

Az aggodalmat most méltán kihívja a lapunkban is tegnap közölt hír, mely szerint a községi polgári leányiskolát vörheny járvány miatt 17 napra bezárták. Csak nemrég szabadult fel a kanyaró járvány miatt elrendelt zár alól a körözsparti elemi leányiskola s most a polgári leányiskolában egyszerre 4 kis leányon kiütött a vörheny. Városunk körültekintő főorvosának feltűnt a vörhenynek ilyen vehemens föllépése s megjelenvén a korona-utcai iskola-helyiségben, kutatta annak okát. Vizsgálatának eredménye pedig az lett, hogy nemcsak a fertőtlenítésig 4 napra; hanem 17 napra bezáratta az iskola helyiséget.

E körülmény feltűnést kelthet, de magyarázatát leli a fennforgó állapotokban. A polgári leányiskolában négy közép nagyságú helyiség van. Az aránylag legnagyobb teremben van a zongora s ott kapnak a leánykák ének- és rajz,

tam. Mint a hogy ön helyesen megjegyezte, elhamarkodtam a dolgot, és ezzel megfélemlítettem a kis madárkát. Az én feladatom lett volna, ezt a szűk látókörű és nénye érzélgős álmodozásai folytán rossz utra vezetett észjárását lassan átalakítani, időt engedve neki, hogy a vidéki zamat elillanjon . . .

Nő, de minden jóvá tehető még, hisz visszajön . . . Visszajön, barátom! Ma este elejébe megyek a vonathoz és boldogan és kiengetelve fogunk egymás karjaiba borulni.

B. Henri.

B. Nina nényének

Moulins.

Férjem tárt karokkal, mosolyogva fogadott, mintha valami kéjutazásról térnék vissza. Képzelted, hogy én fagyos tekintetet vettem rá és haza érkeve, azon ürügy alatt, hogy fáradt vagyok, bezárkóztam szobámba és ott ebédeltem egyedül. Férjem oda jött az ajtóhoz és a kulcslyukon át kívánt jó éjszakát és — ami különösen meglepett — nesztelenül, haragnélkül távozott. Ma reggel Petitbry urnál voltam, a ki hosszas instrukciókat adott, hogy miképp viselkedjem, hány órákor, hol és milyen tanuk előtt menjem a dolog végbe. Oh, kedves néném, minél közelebb jön az a perc, annál jobban rettegek tőle. Olyan borzasztó az ő haragja. Még akkor is villámokat szór a szemem, mikor olyan szelíd, mint a milyen tegnap volt. Hanem rád fogok gondolni, és erős leszek. Különben igaz, a

mit Petitbry ur mond, csak egy tűnő rossz perc az s utána régi békés, boldog, nyugodt életünk következik.

B. Nina.

Ugyanez ugyanannak.

Ágyban írom e sorokat, megtört az a szörnyű jelenet. Ki hitte volna, hogy a dolgok ide fejlődnek. Pedig olyan jól rendeztem el mindent. Márthat és nővérét kértem magamhoz pont egy órára és a jelenet színhelyétül az ebédőt vált szótlan, ama percben, midőn felkelünk az ebédőtől és a cselédek leszedik az asztalt. Reggel óta jól előkészültem mindenre: egy órai skálázás, zongoragyakorlat; a zárdaharagok, a szűz imája, a Balaton háborgása; mindazokat a darabokat játszottam, a miket gyűlöl. Mindez nem látszott őt kihozni a sodrából, nyugodtan dolgozott. A villásreggelineél ugyanez a báránytürellem. Minden kritikán aluli reggeli, tegnapi maradékok, édességek, miket ő nem szeret. És ha láttad volna az én reggeli pongyolámat. Egy öt éves, divatját mult ruha, fekete selyem kötény és simára lefésült haj. Kerestem a homlokán a fellobbanó harag jeleit, azt az ismeretes egyenes ráncot, mely a legkisebb alkalommal is barázdát van homlokára. Semmi, absolute semmi. Mintha csak kieserített volna a férjemet. Nyugodt, kissé szomorú hangon mondotta:

— Nina, visszatérel régi hajvisetetedhez? Alig válaszoltam, mert nem akartam a dolgokat siettetni a tanuk megérkezése előtt és

aztán furcsán meg voltam illetődve, előre felizgatott az a jelenet, melyet előidézni készülttem. Végre miután én néhány száraz feleletet adtam, felkelt és visszavonult dolgozó szobájába. Én reszkelve követtem őt. Hallottam, hogy barátaim beléptek a kis szalonba és hogy Péter, a mi inasunk, ki-be jár és rendezgeti az ezüstkészleteket és a poharakat. Itt a perc. Szenvedélyes kitörésre kellett őt bírni és ez nem látszott nehézne mindezek után, a mikkel őt reggel óta bosszantottam.

Midőn beléptem a szobájába, nagyon halvány lehettem. Az oroszlan ketreczében voltam. Egy pillanatig az a gondolat cikázott át agyamon: ha most megölne. Pedig . . . nem volt valami ijesztő külsejű, amint ott feküdt a pamlagon, szivarját sziva.

— Háborgatlak, — kértem, lehető leggunyosabb hangon.

Ő nyugodtan válaszolt:

— Nem. Látod, hogy nem dolgozom.

— Én még mindig gunyosan:

— Ah, hát te soh'se dolgozol?

Ő igen szeliden válaszolt:

— Csalódlod lelkem. Sőt ellenkezőleg, nagyon is sokat dolgozom. Csakhogy az én munkám olyan, melyhez nem kell szerszám.

— Én:

— Mit csinálsz hát most, e percben? Hja, tudom már, azt a költeményt, a min már hat év óta dolgozol! Tudod-e, hogy valóságos

leczkéket osztályonként felváltva. Ugy, hogy minduntalan költözik 250 tanuló, egyik teremből a másikba a szűk folyosón, hol gyakran még a női kereskedelmi tanfolyam hallgatói is szoronganak. Ilyenfornán, ha létezik köztük egy pirányi bacillus: az azonnal termő talajra is talál. Bizonyára azért kellett mind a négy osztályt 17 napra bezárni.

Ime tehát, mert Minerva hajléktalan, mert czélszerűtlenség, szűkek az iskola bérhelyiségei: hetekig szünetelni fog a tanév munkájában 250 tanuló s még jó, ha így a járvány terjedését megátolják.

De nemcsak a városi iskolák bérhelyiségei, hanem az iskolák túlszűköltsége is egészségtelen rendes körülmények közt és veszedelmes járványok idején. Egészséges, megfelelő tanteremben törvény szerint elemi osztályban 60, polgári osztályban 50 tanuló foglalhat helyet. Nálunk kicsi teremben rozszant padokban összehozottan 70—80, sőt 100 tanuló s nem tekintve az ethikai és padegógiai károkat, így hátráltatják testi kifejlődésüket, roatják az egészségüket; aztán ha ragály út be: félbe szakad az iskola munkája, az előhaladás.

Végre is meg kellene értenünk, miszerint jövendő fennmaradásunk nem azon mulik, hogy minden emberfia tanuljon; hanem azon, hogy minden gyermek testi lelki épsége megóvassék. És ha 20—30 % szegénységünk miatt (mert nem állithatunk elég iskolát) kevesebb iskolai oktatásban részesül, mindig kisebb kár, mintha 100 %-et tesztileg elnyomorítunk a túlszűköltséssel. Még czélszerűtlen, tágas iskolahelyiségben sem volna szabad a törvényes létszámnál több tanuló elhelyezni.

És mi összehozhatunk szegény leánykáinkat olyan sötét, szűk, rossz levegőjű helyiségekben, minők az olasz-i elemi leányiskola épületében levők. S ozzal sem törődünk, hogy amaz épület udvarára nyílik a ref. internatus járványszobájának ablaka, mely járványszobában most vörhenybetegeket ápolnak. Valószínűleg be kell ismét zárni ez okból amaz elemi leányiskolát is. Így aztán stagnálhat az olasz-i városi leányiskolákban az oktatás, csak azért, mert nem építettünk iskolát.

Az iskolaépítés sürgős szükségét belátva, ezeltől két évvel városatyáink gyülekezete az

akkori iskolaszéki elnök, dr. Sipos Árpád lelkes, nagyhatású beszéde után elhatározta, hogy a magtár helyén a Széchenyi-téren otthont emel az olasz-i elemi és polgári leányiskoláknak. Készültek is a tervek, de nem történt még egy téglatétel, egy kalapácsütés sem; pedig a momentán szükség és iskoláink évtizedek óta tartó hanyódsága, vetődése ismételtén sürget, hogy: *»építsünk iskolát.«* G. D.

A központi legényegylet ünnepe.

Ritka szép családi ünnepet tart ma a budapesti központi kath. legényegylet. A család közszerepében álló fejének Schiffer Ferencz, elnöknek tiszteletére rendezte ezt az ő ritka jubileuma alkalmából. Husz esztendeje áll a központi egylet élén, negyedszázad óta működik fáradhatatlanul a legényegyletek érdekében. Igazán méltó alkalom, hogy az iparos osztály általában, különösen pedig a legényegyletek kifejezzék iránta hálájukat, elismerésüket.

Ez a derék pap, ma valóságos kanonok, pápai th. kamarás életének javát fáradságos működését és mondhatjuk jövendelmét is az iparos ifjuságért áldozta fel.

Mikor az áldott emlékü Szabóky Adolf által alapított pesti kath. legényegylet vezetését átvette szegény bérelt helyiségben szorongott az egylet, ma a Rottenbiller-utcán szép egyleti ház áll, mely csak a telken kívül 40,000 forintba került s éppen most szándékozik abban 100 iparos legény számára internátust alakítani.

Emellett gondja volt arra, hogy a vidéken is terjedjen a legényegylet áldásos intézménye. Bejárta mint egy magyar Kolping az országot, agítált, lelkesített mindenfelé, ma már 75 egylet működik a vidéken s megalkotta számukra a szövetséget.

Husz esztendeje ott lakik az ifjak között, egyszerű iparos ifjakkal tölti el minden este szerény vacsoráját, teszi ezt ma is, mint valóságos kanonok; érdeklődik minden ügyük-bajuk iránt, támogatja őket bölcs tanácsal és szívesen nyújtott segélylyel.

A közbecsülést, mit Szabóky szerzett a legényegyletnek, gyarapította, növelte; megnyerte a legtekintélyesebb iparosok támogatá-

szerencse rád nézve, hogy gazdag nőt vettél el. Így legalább kedved szerint lustálkodhatol.

Azt hittem, hogy most felpattan dühében. De nem. Hozzám jött és mindkét kezemet megfogva, szeliden mondá:

— Hát mindig így fog ez tartani? Kezdjük újra a háborút? . . . Minek jöttél akkor vissza?

Bevallom, hogy szeretetteljes, szomorú hangja kissé megindított; de aztán te rád gondoltam, a te száműzetésedre, mindenre, a mit szenvedtél és ez erőt adott. Kerestem a legkeserűbb, a legsértőbb szavakat. Mit tudom én már, mit mondtam; hogy szerencsétlen vagyok, mert költő felesége lettem, hogy otthon mindenki sajnálja az én sorsomat, hogy minden barátom komoly, befolyásos, jómódu emberhez ment nélkül, mig ő . . . Ha még pénzt keresne . . . De nem, ő kegyelme dicsőségért dolgozik. És micsoda dicsőség ez! Moulinsban nem ösmeri őt senki, Párisban kifütyülik a darabjait. A könyveit nem veszik, évekig ott hevernek a könyvkereskedésben sat. sat. Szédült a fejem attól a sok sértéstől, a mit így egy huzamban a fejéhez vágtam. Ő szó nélkül, hidegen nézett rám. Ez a hidegség persze még inkább kétségbe ejtett. Olyan izgatott voltam, hogy a hangomra se ismertem, oly élessé vált az, és az utolsó szavak, a miket oda vágtam neki, már nem tudom micsoda örült, sértő gúnyt tartalmaztak, csak mint távoli méhdongás, zúgtak a fülem-

ben. E percében azt hittem, hogy meg van a Petitbry urnak a szükséges »testi bántalom« pontja. Mert Henri fakó arczzal, összeszorított fogakkal közeledett felém és azt kiáltotta:

— Asszonyom!

De aztán rögtön lelohadt a haragja, arca közbömbös kifejezését nyerte vissza és oly megvető, nyugodt, szentelen arczkifejezéssel nézett rám! . . . Istenemre mondom, kifogytam a békétüresből. Felemeltem a kezemet és czupp, olyan pofont adtam neki, minőt még soha senkinek. Erre a csattanásra, mint varázstütsre megnyílik az ajtó és tanuim ünnepélyesen, méltatlankodva lépnek be:

— Uram, ez gyalázat!

— Ugy-e, hogy gyalázat, — szolt a férjem és mutatta vérvörösre gyuladt arcját.

— Tableau.

Képzelheted minő zavarban voltam. Szerencsémre, elég eszem volt, hogy elájuljak és aztán sirva fakadnak, ami kissé enyhített. Most Henri itt van a szobámban, ápol és virraszt mellettem és egész szeliden bánik velem. Mit tegyek most? Petitbry ur nem lesz megelégedve e kifejlődéssel? És én? . . .

Csókol

B. Nina.

sát, kieszközölte a főpapok és főurak bőkezű adományait, pártfogókat szerzett annak a társadalom legmagasabb köreiből még a kormány-nál és a fővárosnál is.

Jubileumán részt vesz a vidéki egyletek közt a váradi egylet is, mely a múlt nyáron a zászlószentelés alkalmából vendége egyenánt tisztelte őt.

Őszintén kívánják nemcsak a központi és vidéki legényegyletek, hanem a tisztos iparnak minden igaz barátja:

Isten bőséges áldása kísérje nemes, önzetlen működését, tartsa meg őt sokáig a tisztos ipar felvirágoztatására!

UJDONSAGOK.

Napi parancs.

— Kibocsátva a tisztos estélyen. —

Vigyázz!

Az estélyen a helyőrségi szolgálat következőleg szabályoztatik:

Helyőrségi ügyeletes tiszt: a legszelebb jökedv.

Ezredügyeletes tiszt minden ezredben, még a czibilek közt is: a sikk és elegancia.

Kaszárnya-ügyeletes a Ker. Csarnok nagykaszárnájában: a fáradhatlan táncz.

Helyőrségi szolgálatot teljesítenek: az összes tisztok, hadi létszámban, tartalékosokkal és népfölkelőkkel kiegészítve.

Jelszó: (Feldruf) kivilágos-viradig! Válasz rá (Losung): Sohse halunk meg!

Ellenség a nagyváradi bájos hölgyvilág. Ismertető jelük, hogy mind ott vannak a Ker. Csarnok nagykaszárnájában. Fegyverük: láthatatlan nyilak s dörgés nélküli villámok. Sebezhető: a szív tájékán (de ez a támadás veszélyes) és a hiúságukban (ez meg nem ajánlatos).

Vigyázz!

Jobbra ne nézz, balra ne nézz! Mert az ellenfél fegyverei a szemem át hatnak a szívemre.

Ma esti feladat: megtámadni az ellenfelet lassu mazurkával, (Schritt), erősíteni a rohama polkával (Schnellschritt!) valami tüzes keringőben az erőket egyesítve megfélemlíteni őket (Laufschritt!) s egy gyújtó csárdással eldönteni az ütközetet (Bajonett auff! Sturm! Hurrah!)

Az ellenség állásáról kémeink a következőket jelezték:

Lélekben az egész nagyváradi bájos hölgyvilág ott van a Ker. Csarnokban, de valósággal csak egy részük képviseli őket. A kémeinknek sikerült nevüket is összejegyezni a következőkben:

Asszonyok: Dr. Buljovszky Józsefné, Kovács Béláné, Czvekk Kálmánné, Hlatky Endréné, Kunz Gusztávné, Török Jánosné, Erdély Józsefné, dr. Papp Oszkárné, Batty Endréné, Zeiterer Józsefné, Schmidt alezredesné, Charitzer őrnagyné, Witstock kapitányné, Pollákné, Hubingerné, br. Nugentné, dr. Bodó ezredorvosné, Kubinyiné, br. Szokoll Józsefné, Noszlópy századosné, Major Miklósné, Heinrich János ezredesné, Fenyő Ármán ezredorvosné, Filtz kapitányné, Vulkan Józsefné, Diamandy Józsefné.

Leányok: Kovács Emma, Wertheimstein nővérek, Török Olga, Hlatky Margit, Czék Ilonka, Erdély Mariska, Serényi Vilma, Papp Cosima, Zeiterer Irén, Rudov Anna.

Veszélyes ellenfél úgy számra, mint fegyvereire nézve. Mi ér a Ker. Csarnok nagykaszárnájának parkettjén a legyezővel szemben a (ruhatárban hagyott) kard, az ingerlőn libegő

csipkével szemben az uniformis, a bájos mosolyok ellen egy tekintélyes kopasz fej vagy kaczerkódó bajusz?

A mi erősségeinket vezéreink képezik, a czibil bái referádákban u. n. notabilitások; és pedig a következők képezik a törzskart:

Notabilitások: Dr. Bulyovszky József polgármester, Latscher Viktor tábornok, dr. Grosz Albert, Charitzer őrnagy, Lukács Géza őrnagy, Hlatky Endre, Kovács Béla, Czvekk Kálmán, Rees Lajos, Papp Miklós p. u. igazgató, Vucsics őrnagy, dr. Szőlősi Ernő, Major Miklós őrnagy, Márky István vezérőrnagy, Kari százados, Hamary Kornél vezérkari százados, Jakóbi Frigyes főőrzsorvos, Schmidt alezredes, Muráthi Frigyes őrnagy, Szuchiu esperes.

Segítségünkre van a katonabanda, a czigánybanda. Egyébként ne bizzunk másban, csak magunkban, karjainkban, lábainkban és bajuszainkban.

Ismerjük az ellenséget. Már most csata előtt nézzük meg még egyszer a térképet (az izléses tánczrendet), aztán előre a támadásra!

Sie, Kappelmeister! Azt a tüzes indulót!
Azt, azt! Előre!

Zug, Schovarmlinie!
Kelt a Ker. Csarnok Nagykaszárnyájában, tegnap este.

Adolár, *Carnevál,*
rezervista-adjutáns. rezervista-óbestér.

Az ütközet lefolyásáról azonban sajnálatos kell jelezni, hogy az a férfiak határozott vereségével végződött.

A hol a négyeseket 60 pár tánczolja, a hol a jó kedv kivilágos-kivirradtig tart, ez azt mutatja, hogy a férfiak lerakták a hölgyek elé kardjaikat, megadták magukat és tánczoltak kora reggelig.

A tiszték első estélyén a hölgyek győztek. Ezért bosszúból a férfiak új csatára készülnek február 16-ra, a mikor új fegyverekkel vonulnak fel.

Hogy milyen fegyverekkel? Azokat egyelőre el nem árulhatják.

Adolár

és hű társa

Fankó

mint harcztéri tudósítók.

Karcolatok a hétről.

Furcsa a történelem kalendáriuma.

Tél közepén csillagok hullása.

Ott ragyogott egy hatalmas csillag évtizedek óta Albion egén. Hajdan bájossága bilincselte le egész Európát, ma erélye rakott billincseket nemzetek kezére. Az írek, a hinduk, a búrok ajkairól kevés ima szállott érte az Egek Urához.

Azt mondják, haldoklása közben az agg királynő nyugtalanul nézett az ajtó felé.

Vajjon kit várt?

Hivei odahívták ágya elé gyermekeit, unokáit. Végignézett rajtuk az anya, a nagyanya szeretetével, de aztán megint az ajtó felé nézett várakozólag, mintha valakit nagyon szeretne látni, aki nem jön.

Én azt hiszem, ha egy öreg ember megjelent volna, akkor arca boldogan feiragygott volna. Egy ősz aggastyán, aki nemrég királyokkal állott egy rangban, ma pedig idegenben keres helyet, hová fejét lehajthassa. Ezt az ősz várta, hogy odahajoljon föléje s a fülébe sugja e szavakat:

— Az én népem megbocsát neked.

Az agg nem jött — s az Ur trónja elé szálló lelket vér és könny kísérté utjára.

Már odaért . . . már-már kétségbeesik, mi lesz sorsa ilyen kísérettel, mikor egyszerre visszahull a vér is, a könny is a földre. Megállította őket egy ősz ember szava, aki nemzete eltiprójának szerencsétlensége hírére elment az angol követséghez s őszinte részvétét fejezte ki.

— Az én népem nevében megbocsátok neked, bocsásson meg az örök Biró is.

*
Csillag esik . . .

A magyar tábornoki kar egyik legvittebb tagja, a honvédelmi miniszter nagy beteg. De akik halálától félnek, azok ugyan hiába aggódnak. Fejérváry huszártábornok volt, Sárosy szerint pedig:

Az ellenség ágyuja haraggal mormogja,
Hogy a magyar huszárt a golyó sem fogja.

Hogyan fogná hát a betegség? Nem, ha baja történik, annak csak az orvosok nem elég ügyes kése lesz az oka.

Katona csak fegyvertől türi el a halált.

*
Sinházunkban is lettünk egy bájos kis csillag. Szép volt, de nem tehet róla, ha nem tudott Nagyváradon csak ragyogni.

Nos hát a kis csillag lehullásakor levelet intézett hozzánk is, amely levelet mi nem közöltünk le abból az egyszerű okból, mert az udvariasság szempontjából jobbnak találtuk le nem közölni.

S most, úgy halljuk, némely körök szerint »a Tiszántúl nem merte a levelet leadni.«

Tessék az emberek gusztusát eltalálni! Ha leadjuk, akkor méltán szemünkre vehetik vala, hogy udvariatlanok vagyunk. Most pedig félnkséggel tisztelnek meg.

És azért mi mégis előnyt adunk az udvariasságnak, mert csillagról van szó, az élet csillagáról: nőről.

*
Egy másik csillag pedig emelkedik és egyre jobban ragyog a Szigligeti-sinházban: Ámon Margit.

Sajátságos csillag ő. Feltűnése bevilágítja az egész sinházat és világítása mellett megesezt az a csoda, hogy új csillagokat fedeztek fel némely körökben, csillagokat, amelyeket eddig még soha sem vettek észre.

Nem akarunk neveket említeni. De sajátosságos ez: hogy egyes művésznőket most kezdenek tapsolni és most kezdenek dicsérni olyan szerepekben, amelyet sohasem játszottak és akkor, mikor nem lépnek fel.

Ez az a bizonyos sinházi váltóláz. Különös tünetekkel bír, az ember az okát is alig érti meg. Jellemző sajátossága, hogy a művészi tehetséget nem akkor veszi észre, amikor nyilvánul, hanem akkor, amikor másé nyilvánul. E helyett észreveszi amazt, hogy ezt ne kelljen látnia.

Micsoda dicséretet fognak ezek mondani Ámonról, ha itt lesz Székely Irén!

Nos és ha akkor is fellép az a kábitó, kegyetlen váltóláz.

Erre jó a betegség: nem látni tőle az igazságot.

Aliquis.

TAJÉKOZTATÓ.

Január 27. d. u. 4 óra. Zeneiskola hangversenye a Kereskedelmi Csarnok nagytermében.

Január 27. Az ipartestület évi közgyűlése a tűzoltó őrtanyán d. e. 9. órákor.

Január 27. A Polgári takarékpénztár évi közgyűlése d. e. 11. órákor.

Január 27. Izr. nőegylet sétahangversenye a Fekete Sasban d. u. 4. órákor.

Január 27. A kath. kör közgyűlése.

Február 1. Burmester Villy és Diósiné Handel Berta hangversenye a Fekete Sasban.

* **A Szigligeti-társaság matinéja.** A nagyváradi jogakadémia disztermében ma délelőtt 11 órákor a »Szigligeti-társaság« felolvasó ülést tart. Ez alkalommal tartja *Thury Zoltán*, kedvelt fővárosi író is székkfoglalóját s az élvezetes műsört bizonyára ez alkalommal is szép számú közönség fogja végig élvezni.

A műsor a következő:

1. Csók-per. (Költői beszély.) Irta és előadja: *Erdélyi Zoltán*, a Társaság rendes tagja.

2. Egy fejezet a zseni életrajzából. Irta és előadja: Dr. *Edelmann Menyhért*, a Társaság rendes tagja.

2. Kicsi mesék, nagy uraknak. Irta és felolvassa *Thury Zoltán*, a Társaság rendes tagja.

* **A trónörökös felesége.** Most bocsátották ki a bécsi udvari nyomdából az 1901. évre szóló udvari kézikönyvet, melyben a múlt év két érdekes eseményének is nyoma van. *Ferencz Ferdinánd* főherceg nevével ugyanis ez az új adat áll:

— Morganatikus házasságot kötött Reichstadtban 1900. július 1-én chotkowi és wognini gróf Chotek Zsófiával, mostani hochenbergi hercegnővel, ki 1868. márczius 1-én született.

Az uralkodóház tagjainak udvartartásai és kamarái közül pedig az idei kiadásban hiányzik »*Stefánia* özvegy trónörökösne udvartartása«, mely még tavaly benne volt.

* **Áthelyezés.** A nagyváradi kir. főügyész *Farkas János* aradi törvényszéki fogházörmezt a gyulai kir. törvényszéki fogházhoz hasonló minőségben áthelyezte.

* **Helybenhagyott jegyzőválasztás.** Belényes-Ujlak községben *Oprós Józsefet* választották meg körjegyzőnek. A megbukott kisebbség a választás ellen felebbezést adott be, a mely felett nemrég hozott ítéletet a közigazgatási bíróság s a felebbezés elutasításával a választást jóváhagyta.

* **A népszámlálás.** Budapest székesfővárosban nincsenek összeadva a népszámlálási adatok; még négy kerületre nem tudnak biztos adatokat. Annyi azonban bizonyos, hogy a főváros népessége meghaladja a 700,000-et. A vidéki városokra vonatkozólag ezek az újabb adatok:

	lakossága	szaporodás
Selmeczbánya	17,243	1996
Resiczabánya	11,500	1336
Segesvár	11,054	1436
Szabadka	83,940	11,203
Erdőtelek	4014	526
Ujvidék	31,411	6694
Algyő	3070	504
Rév	2859	316
Uj-Verbász	6174	784
Csabrendek	3431	33
Léva	8382	982
Körmend	6300	966
Kis-Czell	2218	663
Német-Ujvár	2024	21
Szent-Gotthárd	2084	532
Vasvár	4097	925

* **Vesztett kutya a szőlőhegyen.** Tegnapelőtt a nagyváradi szőlőhegyen egy vesztett kutya kóborgott. Rá is lőtt egy viuczellér de nem talált s a kutya a szárdobágyi szőlőhegy felé menekült. Valószínűleg ugyanaz az eb volt, mely a napokban a városban is kóborgott. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek s intézkedtek, hogy kiderüljön, vajjon nem mart-e meg valakit. A vizsgálatnak ez ideig még semmi eredménye nincs.

* **Hány gyógyszerár van Magyarországon?** A belügyminisztérium részéről összeállított kimutatás szerint a nyilvános gyógyszerárak száma az 1900. évben 1503, vagyis tizenhatal több volt, mint az előző évben. Ezek között 411 reáljogu, 1058 személyjogu és 35 fiók. A reáljogu gyógyszerárak közül 24 képezte adásvétel tárgyát, de számuk nem változott;

személyjog átruházása 61 esetben történt. Azonkívül volt még 50 házi gyógyszerár, mely szám az előzőhöz képest kétfélével való szaporodást jelent.

* **Temetés.** Tegnap délután helyezték örök nyugalomra néhai **Maksa György** hülttetemait nagy részvét mellett. A temetésen megjelent **Tassy Pál** kir. főügyész, **Nagy Ferencz** kir. törvényszéki elnök, a bírói kar több tagja s a törvényszéki tisztviselők majdnem teljes számban s az ügyvédi kar több tagja. A koporsó fölött **Sulyok István** ev. ref. lelkes megható imát és gyászbeszédet mondott, amelyben szépen méltatta az elhunyt derék ember puritán jellemét. A koporsót szebbnél-szebb koszorúk borították. — A temetést **Weiszlovits Adolf** és fia temetkezési intézete rendezte.

* **Az első adomány a szegények menházára.** Dr. **Bulyovszky József** polgármester tudvalevőleg mozgalmat indított arra nézve, hogy városunk szegény-ügye gyökeresen rendeztesse és ezzel kapcsolatban az annyira elharapódzott, kellemetlen és visszataszító utcái és házankénti koldulás megszüntettesék. — A szegény-ügyre vonatkozó szabályrendelet tervezete már a tanács előtt fekszik. — A koldulás megszüntetése pedig akként czéloztatik, hogy önkéntes és más adományokból külön szegény-alap létesíttessék, melyből a város szegényei *szegény-menház* felállítására által ellátatnak s ez uton az inkább undort, mint szánalmat keltő koldulás teljesen megszüntethető lenne. A ki tudja, hogy mily terhes és kellemetlen az olykor seregestől jelentkező koldusok kielégítése, az szívesen áldoz évenként bizonyos szerény összeget, hogy azáltal megváltsa magát és családját a koldusok oly kellemetlen nyűgétől. Erre az üdvös czélra a napokban érkezett be a polgármesterhez az első adomány, még pedig egy magát megnevezni nem akaró *állami tisztviselő* részéről, aki 40 koronát adott. Ha városunk minden jobb módú polgára tehetsége szerint áldozna erre a nemes czélra, mihamar létesülhetne a tervezett jótékony intézmény, mely nemcsak a koldusok állapotán, hanem közrendészei viszonyainkon is nagyot lendíthetne. — Az első adakozó követésre méltó példáját tehát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

* **A hétről.**

Anyós (most érkezik): Szervusz lányom, hol van az urad?

Fiatal asszony: Elutazott.

Anyós: Oh a gyáva!

Fejérváry: Miska, ha még egyszer ide jön az a német, dobd ki!

— **Miért,** kegyelmes uram?

— **Mert** nem gentleman. Mialatt aludtam, megvágott.

— **Vádolt,** mi a foglalkozása?

— **Allami** erdőkerülő,

— **A munkakönyve** azt mondja, hogy Szabó. Melyik uradalomban van?

— **Semelyikben.** Szabó vagyok, de kerülöm az állami erdőt, mert egyszer ott elfogtak csavargásért.

— **Szabad** kérnem egy kis tüzet.

— **Hisz** nincs is szivar a szájában.

— **Oh . . . pardon . . .** hát akkor előbb egy szivart kérek.

— **Mi** leszel kis fiam ha megnős?

— **Pék,** Budapesten.

— **Miért** nem választasz valami tisztább mesterséget? Akkor inkább légy kéményseprő.

(*Kakas Márton.*)

* **Hymen.** Gerő Lajos vasárnap délelőtt tartja esküvőjét Nagyváradon Klein Magdával, Klein Mór műórás szép leányával.

* **Községi adóhátralék után** — késedelmi kamat. A folyó évi költségvetés tárgyalásánál a polgármester és a városi tanács felvetette azt a kérdést is, hogy Nagyvárad város bevételeinek fokozása végett a hátralékos községi adók után is szedjenek késedelmi kamatot. Annak idején a községi törvényből kimutattuk, hogy erre a város nem jogosult, mert a közköltők után a törvény nem engedi meg a késedelmi kamatok szedését. Az adók tekintetében pedig a városokra nézve is a községi törvény az irányadó. A tanácsnak ezen tervét különben a törvényhatósági bizottságban is szóvá tették s hevesen ellene nyilatkoztak. Mint értesülünk, a városi adóhivatal most mégis be akarja szedni a közköltő-hátralékok után is a késedelmi kamatokot, a többi illetékekkel intési, végrehajtási díjakkal. Ez éppen a legszegényebb adózókat sértené, akik nem tudják adójukat pontosan fizetni s már az elég érzékeny csapás rájuk, hogy állami adóhátralékaik után kell késedelmi kamatot fizetniök. Mert az csak hajánál fogva előrántott érv, hogy a makacs adózókat büntetik vele. Még ha így lenne is, egy-két ilyen adózóért nem szabad, sajnos, százakat büntetni.

* **A Burmester hangversenyre** a Körszék és Támlásszékek el vannak adva. Az előjegyzettek pedig ha hétfő estig ki nem váltatnak, lemondottaknak tekintetnek.

* **A fehérvári főkapitány nem kap kegyelmet.** A szegedi csillagbörtön egyik nevezetes rabja: **Seidl József** volt székesfehérvári főkapitány, aki még december hónap elején folyamodott, hogy engedjék el büntetése hátralevő részét. Az iratok visszaérkeztek az igazságügyminiszteriumtól, azzal, hogy ismételtén átvizgálták az ügyet és az igazságügyminiszter azt határozta, hogy *nem terjeszti föl kegyelemre* ő felségéhez.

* **Adományok a szegény gyermekeknek.** A nagyvárad újvárosi róm. kath. elemi fiú-népiskola igazgatósága az elmúlt évben is gondoskodott arról, hogy az intézet szegény gyermekeinek meg legyen a karácsonyi örömeik. Jótékony szívű emberbarátok adományából téli ruhaneműket osztottak ki. A kegyes adakozók a következők: Schlauch Lőrincz bibornok 40 kor., Andrány Károly és fiai czég 5 kor., Scheifner Ede 5 kor., dr. Bognár István 10 kor., Z. J. 5 kor., Andrássy János 10 kor., Kucsovsky Lajos 10 kor., Grócz Béla 10 kor., B. V. 5 kor., Steinberger Ferencz 10 kor., Fetsler Antal 10 kor., Wágner Józsefné 2 kor., Mertz János 3 pár csizma, Palotay László 10 kor., Lindenberger János 2 kor., P. A. 5 kor., özv. Mertzné 1 kor., dr. Szemethy Géza 2 kor., özv. Grunwald Henrikné 3 kor., Andriska Károlyné 2 kor., Péchy Antalné 2 kor., Széles Lajos 2 kor., V. József 10 kor., M. 1 kor., Isten nevében 1 kor., özv. Reniki Lászlóné 1 kor., Réz Mihályné 80 fill., Andriska Jánosné 1 kor., Jelinekné 1 kor., Heringh 2 kor., ifj. Milibák Józsefné 2 kor., Milibák József 5 kor., Beczkay Arturné 2 kor., Ferdényi Olivér 2 kor., Papp Imre 2 kor., Lukáts István 1 kor., Hant Frigyes 2 kor., Olasz Péterke 2 kor., Kugler Róza 3 kor., Anlauf Jánosné 2 kor., Sebestyén Lajosné 2 kor., Maresch Károly 2 kor., Lengyel Lajos 1 kor., Pauker Dániel 2 kor., Kádár János 2 kor., K. Mariska 1 kor., Wlasák János 1 kor., ifj. Kozák János 2 kor., Balázs Andor egy sapka, Déry János 1 kor., N. N. 1 kor., Bodnár Jánosné 1 kor., özv. Brányi Gézné 2 kor., Grosz Amália 1 kor., Ujváry Vilmos 1 kor., Zedlek Róbert 1 kor., Treyler Béla 1 kor., Kőnczei József 1 kor., Frölich József 1 kor., Aranyossy József 1 kor., Mertz Nándor 2 kor., dr. Hoványi Géza 1 kor., Sal Ferencz 1 kor., N. N. 40 fill., özv. Ember Lajosné 40 fill., Oláry Gyuláné 2 kor., I. magy. általános bizt. társaság 1 kor., Germán Károly 2 kor., Sztankovits József 2 kor., Kurajda József 40 fillér. Összesen 228 kor. 3 pár csizma és egy sapka, amely szíves adományokért ez uton is köszönetet mond a jöltevőknek az iskola igazgatósága.

* **A sikkasztó járásbíró.** Szolnokon Magay Károly elleni sikkasztási és váltóhamisítási ügyben a vizsgálat bár lassan, de biztos nyomon halad. Saffáry Kálmán vizsgálóbíró ki már

második hete serényen dolgozik Kisnjszálláson — az elsikkasztott 20000 korona árvapénzen kívül még egyszer annyi árvapénz és bűnvádi letét hiányát fedezte fel. Emellett 22 darab kisebb-nagyobb összegekről kiáltott hamis váltó esik a bűnhalmazat serpenyőjébe, melyek által többnyire a vármegyebeli pénztintézetek lettek megkárosítva. A váltók hamisításánál Magay többnyire azok neveit használta fel, kikkel rokoni és baráti összeköttetésben állott, úgy, hogy a váltók valóságában egyik pénztintézet sem kérelmezhetett.

* **Magyar** név. Krausz Sándor nagyváradai illetőségű ugyanittani lakos vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel »Győri«-re, — kiskoru **Fischer Irén** nagyváradai illetőségű, itteni lakos és **Fischer Eliás** Vilmos (Ede) pedig »Földesre« változtatták át.

A ipartestület közgyűlése.

A nagyváradai iparos társadalmat tagadhatatlanul alapjában felforgatta a mult vasárnapi kamarai választás s az azt megelőzőt hecsez és hajsza.

Még korántsem csillapultak le a kedélyek, még élénk az egyéni ambíció és magánérdak által felkeltett ellenségeskedés s már újabb alkalom kínálkozik, ahol ez a sajnálatos széthuzás, elégedetlenség újabb tápot nyerjen.

Az ipartestület ma, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja ugyanis közgyűlését s ez aligha mulik el újabb összeütközés nélkül.

Az iparosok azon része, amely meg van győződve **Bertsey György** elnök és a testületi előljáróság működésének helyességéről, bizonyára módot keres, hogy az elnök és előljáróságának elégtételt szerezzen a kamarai választásokból kifolyólag történt megtámadásukért. Az ellenpárt pedig sokkal jobban fel lett tüzelve, sem hogy egy hét alatt lecsillapulna.

Az iparosságnak minden bizonynyal nem egyes lapokból kell megítélni az ipartestület működését, hanem a valóságnak megfelelő tényekből. Erre pedig a közgyűlés a legalkalmasabb, ahol illetékes minden testületi tag ítéletet mondani az előljáróság sáfárkodása felett.

A mai ipartestületi közgyűlésre vonatkozólag **Bertsey György** ipartestületi elnök a következő felhívás közlésére kérte fel lapunkat:

Felhívás az iparos polgárokhoz!

A közelmúlt napokban az iparos intézményekről oly józan észellenes hírek kerültek a nagyközönség elé, melyeknek, ha csak egy por szemnyi része is igaz volna, a vezetőség szigorú büntetést érdemelne. Mintán mindazon hírelek a valóságot teljesen nélkülözik, hogy ez beigazolást nyerjen, tiszteletem kifejezése mellett felkérem ipartestületünk minden egyes tagját, szíveskedjenek a ma reggel 9 órakor a tűzoltó őrtanyán tartandó ipartestületi közgyűlésen mulhatatlanul megjelenni.

A megjelenés minden iparosnak mintegy kötelessége, mert itt van a vezetőség működése feletti elbirálásnak helye és mert testületünk oly intézményekkel rendelkezik, melyek nemcsak az ország vidéki városaiban, de a főváros hasontestületeinél sem találhatók fel s a jelekből ítélve még egy félszázad múlva sem fognak a mieinkhez hasonlók fentállani.

Mindezek az iparosok közös tulajdonát képezik, — de létrehozásuk a város minden rendű és rangu nagy közönsége hozzájárulásával volt létrehozható; ezért van szükség arra, hogy a közgyűlésen minden iparos részt vegyen, hogy meggyőződést szerezzen arról, hogy a vezetőség a haladás szemmel tartása mellett teljesítette-e kötelességét úgy, a mint azt az iparosok közérdeke megkívánja. Bizvást állítom, hogy a vezetőség hivatásának feladatát az egész kezelési vonalon úgy teljesítette a mint az iparosok közérdeke parancsolta és teljesíteni fogja ezen hivatását a jövőben is mindaddig,

mig az ipartestület tagjai bizalmukat tőlem és az egész vezetőségtől meg nem vonják.

A megjelenésre vonatkozó kérelmem megújítása mellett

maradtam az iparos polgárok tisztelő híve

Bertsey György,
ipartest. elnök.

EGYESÜLETEK

A kath. kör ülése.

A nagyváradi kath. kör ma, vasárnap tartja meg évi közgyűlését. Ezen beszámol az elmúlt év működésével, a mely eredményekben gazdag volt, mert derekasan betöltötte ezen kör az elmúlt évben is azon nemes feladatot, amelyet alakulásakor irányelvül kitűzött. Emelte a katolikus közérzetet, erősítette minden politikától menten a kath. hitéletet és összetartozandóságot s szórakoztatott magas színvonalon álló ünnepélyeivel nemesen.

Ezekről fog megczáfolatlan bizonyosságot tenni a mai közgyűlés.

A kör választmánya tegnap este tartott ülésén előkészítette a mai közgyűlés tárgyait s azonkívül elintézte a folyó ügyeket.

A választmányi ülésen jelen voltak: Palotay László e. elnök, Dús László v. alelnök, Fetser Antal, Bereczky Géza, Géczy Lajos, Serényi Gusztáv, Weidlich István, Csobánczy Lajos, id. Jelinek Ferencz, Nozák Rudolf, Kelemen Kálmán, dr. Vucskics Gyula, Janky József, Szűts István, id. Gálbory Sámuel, Tóth Márton, Gábríely Lajos, Szeitz Benő és dr. Imrik Gusztáv titkár.

Az ülés megnyitása után titkár előterjesztette a jelentést az elmúlt évi működésről, a melyet a mai közgyűlés elé terjesztenek. — Elfogadták, a pénztárnok jelentésével együtt.

A vigalmi bizottság elnöke előterjesztést tett a február 3 án rendezendő körbál előkészületeiről. — Tudomásul vették.

Uj tagokul felvették: *Boronkay* Gyula és *Jäger* Aurél vasuti tiszteket, *Andrényi* Gusztáv vaskereskedőt, ifj. *Márkus* János városi számtisztet, *Fesch* László kir. táblai irodatisztet és dr. *Kovács* János keresk. iskolai igazgatót.

Végül még *Gálbory* Sámuel indítványára elhatározták, hogy Vörösmarty szobrára gyűjtést indít a kör választmánya, s a gyűjtést nyomban meg is kezdték szép sikerrel.

Uj gyorsíró-egylet Nagyváradon. Eddig Nagyváradon csak a Stolcze-Fenyves-féle rendszernek volt gyorsíróegylete. Mint értesülünk, a Gábelsberger-Markovics hívei is egyletté tömörülnek Nagyváradon és erős mozgalom indult meg az iránt, hogy egy Gábelsberger-Markovics rendszerű gyorsíró egyletet, melynek nő tagjai is lennének, szervezzenek. Az előkészítő bizottság buzgó munkálkodásából ítélve, az egylet megalakulása csak rövid idő kérdése. A Gábelsberger-Markovics rendszerű gyorsíróegylet iránt különösen a jogakadémia polgársága körében mutatkozik nagy érdeklődés.

Igazságszolgáltatás.

Esküdtszéki főtárgyalás.

Martyin Mitru bűnügyében, ki, mint előzőleg ismertettük, halált okozó súlyos testisértés büntette miatt volt vád alá helyezve, tegnap fejezték be a tárgyalást.

A tanúk kihallgatása után dr. *Nagy* Géza kir. ügyész emelkedett szólásra. Rövid beszédben kifejtette, hogy mivel a tárgyalás folyamán kellő adatok nem igazolták a tényállást, miszerint *Martyin* Mitru lett volna a tettes, a vádat elejtette.

A kir. törvényszék ennél fogva a bűnvádi eljárás 323. §-ának 1) pontja alapján az eljárást megszüntette, terhelhet szabadlábra helyezte, s a felmerült költségekben a kincstárt marasztalta el.

ZENE ES MŰVESZET.

A zeneiskola VI-ik hangversenye.

A zenekedvelők egyesülete által városunk ifju nemzedékének alapos zenei kiképzésére az 1896-ik évben — mint millenáris alkotás — létesített nyilvános zeneiskola rövid fennállása óta, már öt nagyobb szabású hangversenyen mutatta be működésének irányát és eredményét. mindenkor alaposan rászolgálva az elismerésre.

A Csarnok dísztermében ma d. u. 4 órakor tartandó hangversenye a zeneiskolának bizonyára igen látogatott lesz. Nemcsak a szülék mennek el, hanem ott lesznek városunk intelligens társadalmának mindazon tagjai, kik a kulturának fontosságát tulajdonitanak s a művészetért áldozni is képesek.

A tegnapi főpróba meghallgatása után kedvünk volna a kis művészjelöltek előadásával foglalkozni, de legyen az mindenkire a hangversenyen kellemes meglepetés. Annait azonban már most is elmondhatunk, hogy zeneiskolánk hangversenye a legnagyobb élvezetet nyújtja a hallgatóságának.

A hangverseny műsorát itt közöljük:

1. Huet Félix »Bercense des Polichinelle« hegedűn előadja: Békési Piroska, zongorán kíséri Békési Leó.

2. Mihály I. »Cserebogár« zongorán előadja: Réthi Irén.

3. Spiller A. »Repülj Fecském« hegedűn előadja: Steiner Emil.

4. »Magyar dalok« czimbalmon előadják: a) Voszka Margit, b) Perl Szeréna.

5. Paganini »Moto Perpetuo« hegedűn előadja: Mautner Jenő

6. Gaal Ferencz »Magyar Rhapsodia« op. 91. zongorán előadja: Frantzei Gabi.

7. Mendelssohn. F. M. »Rondo Capriccioso E-dur«, zongorán előadja: Szalay Stefike.

8. »Magyar dalok«, czimbalmon előadják: a) Steiner Teréz, b) Balogh Rózsika.

9. Beriot I. »Hegedűverseny«, előadja: Fényes Mártha.

10. Leibach I. »Fantassie Brillante« a Son-nambula című operából, zongorán előadja: Raffael Irma.

11. Vomácska »Szerenáde.« előadják: I. hegedűn: Feinsilber Irén, Fényes Mártha, Fohn Ernestin, Láposy Erzsike, Voszka Jolán, Fekete Béla, Bugyi Sándor, Hirschmann Gyula, Reményi Béla, Steiner Emil, Weisz Izidor, Szemes Imre.

II-ik hegedűn: Feinsilber Janka, Goldstein Aranka, Goldstein Erzsike, Guttmann Blanka, Morgenstern Margit, Böszörményi Árpád, Dióssy Andor, Breider Lajos, László József, Moro Henrik, Stipanovszky Henrik, Raffael Ágoston, Erdős József.

Mély hegedűn: a) Mauthner Jenő, b) Weisz Emil.

Gordonkán: a) Fekete Zoltán, b) Moess Károly.

Nagybőgön: Hendel József.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap) d. u. Színházi képtelenségek) este. A halász szeretője.

Hétfő: Hamlet (Mándoky Béla föllépése).

Kedd: 47. cikk (Paulayné vendéjátéka).

Szerda: Gyurkovics leányok.

Csütörtök: B A L E K (előszőr).

Péntek: B A L E K.

Szombat) d. u. Görög rabszolga.) este Aranykakas (előszőr).

Vasárnap) d. u. A halász szeretője.) este Aranykakas.

Mándoky Béla jubileuma. Mándoky Béla, a kiváló veterán hős-színész hétfőn a »Hamlet« czimszerepében vesz búcsút 40 éves színészi működése után a színpadtól s Nagyvárad közönségétől. A jubiláris előadásban a drámai személyzet java erői vesznek részt.

Boccaccio.

Nagyon jól választotta meg Ámon Margit Suppé örökké bájos operettjét búcsufelléptéül. Ennek fülbemászó dallamai, kedves bohóságai leginkább kitűntethették az ő művészi egyéniségének legmarkánsabb vonásait: az ötletes játékot, sima éneket s ami az egész Ámon Margitot egy szóval kifejezi: a kedvességet. Maga a darab kedvességével biztosítja magának a hosszú életet, Ámon Margit is ezzel nyerte meg magának újra az egész nagyváradi közönséget, mely négy estén keresztül megtöltötte a színházat, csak hogy kedvencében gyönyörköd-hessék.

Az elfogulatlan kritika kénytelen beismerni, hogy bár Ámon Margit énekbénis sokat fejlődött, de magasabb hangjának erősebb színezetben több csengésre volna szüksége. Ez azonban nem olyan hiány, amelyet ne lehetne pótolni, megkerülni, vagy egy kis pianoval leplezni. De ami a többit illeti: abban Nagyváradon nem multa felül senki. Sikkesen, végtelen ügyesen tud játszani, ért hozzá, hogy lehet játékaival egy egész darabon uralkodni s a többi szereplőbe is lelket önteni. Hangjával tud érzelmeket kifejezni s mélyebb fekvésekben csengése is hat. Mindehhez járul bájos megjelenése, ami szinte provokálja a tapsot.

Tegnap sem akart vége lenni a tapsnak, mikor belépése után levette az álarcot, egyszerre felzúdult a viharos taps, a zsinórpaddalról egy ezüst koszoru, egy gyönyörű virágállvány, a színpalak közül két remek virágcsokor repült lábaihoz, azután hullott a virágcső s hangzott a szűnni nem akaró éljenzés és taps. Mindezt Ámon Margit a legjobb játékkal hálálta meg, úgy, hogy nagyváradi négy estéjének legjobb sikere ehhez az estéhez fűződik.

Az ő jelenléte mintha felvillanyozta volna a többi szereplőt is. Nincs is más feladatunk, mint csak dicsérni, első sorban Ámon Margit után *Forrai* Ferikét (Fiametta). Nehéz volt megállania a vendégművésznő mellett, annál inkább, mert némelyek az ő nevével akartak Ámon Margit ellen tüntetni; a mit bizony nem érdemelt sem *Forrai* Ferike, sem Ámon Margit. *Forrai* kedves, tiszta csengő hangjával ragadta tapsokra a közönséget; a »Ha már enyém a szived . . .« kezdetű bájos dalocskát meg kellett ismételnie. S a mint az Ámon Margit ellen tüntetni akarók kénytelenek voltak tapsolni a bájos vendégnek, úgy a tüntetési szándék miatt bosszankodók is tiszta szívből örvendtek *Forrai* Ferike sikerének. Az igazi művészet felül emelte a közönséget minden pártoskodáson; s ez főleg Ámon Margit érdeme, de nem kevésbé *Forrai* Ferikéé is.

Pintér Imre (Pietro) jól énekelt, de még szebben játszott. A végső tableaux rendezésében kissé sokalltuk (mert már megszoktuk) a görög tüzes világításos csoportokat, de azért szívesen elismerjük, hogy szépen volt összeállítva. Mellette a férfi szereplők közül *Nyáray* (Lambertuccio) megint ragyogtatta ötletes játékát, míg *Perényi* (Lotteringi) szép énekével tünt ki. Tetszett *Szilágyi* Dezső is, sőt végre közepes sikert jegyezhetünk fel *Gáthy* Kálmánról is. Szépen énekelt *Szekely* Anna; azonban kérjük, a magas hangok tulságosan erős »kivágásától« óvzkodjék, mert a mellett hangja elveszti a csengését. Jó volt *Lányi* Edith is.

Teljes dicséret illeti a férfi- és női énekkart. Eleinte elvétették ugyan a pontosságot, de azon tul kitűnő összevágó éneket produkáltak.

Amon Margit ha visszatekint a négy napra, meg lehet elégedve fényes sikerével. Kivehetta a közönség hangulatából, hogy szerződötése általános örömet okozna. Ezért nem is búcsuzunk, hanem egy magyaros köszöntéssel válnunk el tőle:

Viszontlátásra!

K. A.

Paulayné Nagyváradon. Paulayné Adorján Berta a Nemzeti Színház művésznője hétfőn Nagyváradra érkezik, s kedden a 47-ik czikk-ben fog vendégszerepelni színpadunkon.

A heti műsor. A jövő hét repertoárja nincs híján az érdekességnek. Két bemutató foglal helyet a műsorban, melyet egy ünnepi előadás és Paulayné asszony vendégjátéka élénkít. Hétfőn a *Hamlet* című szerepében régi, kedves ösmerősét látja viszont a nagyváradai közönség: *Mándoky* Bélát, a 80-as évek híres Shakespeare-színészét, ki majdnem félszázados működés után most vonul vissza a színpadtól. Sorra bicszik az ő művészetének régi tisztelőitől Mándoky Béla, s így a nagyváradai publikumnak is a színpadról mond Isten hozzádot. A kitűnő művész egyik legkiválóbb szerepét választotta, s Hamletben lép a Szigligeti-színház lámpái elé. Kedden *Paulayné* Adorján Berta vendégszerepél a *47-ik cikk* című régi, nagyhatású dráma női főszerepében. Csütörtökön premier lesz: a Magyar színház szenzációs kasszadarabját, a *BALEK* című vidám, dalostánczos operettet mutatják be, szombaton pedig Blumenthal és Kadelburg szellemes bohózata, az *Aranykakas* kerül bemutatásra, melyet más fordításban. Fehér csikó címmel látott a nagyváradai közönség.

A mai előadások. Ma, vasárnap délután fél helyárrakkal a Színházi képtelenségek című kacagató, pompás bohózat kerül előadásra, melyet Szilveszter estéjén nagy sikerrel hoztak színre. A bohóság fő női szerepét Örléy Flóra játssza, kivül még Erdői Berta, Bérczi, Bognár, Szilágyi és Füredi adnak nagyobb szerepeket. *Este* Dankó Pista darabját, a bemutatóján oly nagy sikert ért: A halász szeretője című népszínművet adják elő, melyben a társulat elsőrendű tagjainak van kitűnő szerepe.

Bölöny debreczeni intendáns. Bölöny József, a kolozsvári színház intendánsa megkapta azt a levelet, melyet Debreczen társadalmának minden rendű és rango előkelősége aláírt, s melyben arra kéri őt, hogy vállalja el a debreczeni színház vezetését, legyen intendánsa a debreczeni színháznak. A levél alatt több százra menő aláírás van, melyek közül a debreczeni társadalom egy kitűnősége sem hiányzik.

TANUGY.

A polgári leányiskola bezárása. Tegnap lapunkban már említettük, hogy a nagyváradai községi polgári leányiskolában négy leány gyermek vörhenyben megbetegedett s tekintettel a betegség veszélyes jellegére, dr. *Baróthy* Ákos városi főorvos jelentésére dr. *Bulyovszky* József polgármester a polgári leányiskolát 14 napra bezáratta. Erre nézve a tanintézet igazgatósága a következő hivatalos hirdetést adta ki:

A községi polgári leányiskola növendékeinek, kiket a hó 25-én csak négy napra becsátottunk el, kénytelen vagyok ez uton tudomásukra hozni, hogy a Tisztelt Polgármester ur dr. *Baróthy* Ákos főorvos ur előterjesztése folytán 863/1901. szám határozatával az iskolát mai naptól február hó 10-ig bezárta és a fertőtlenítést elrendelte.

A rendes tanítás tehát február hó 11-én reggel 8 órakor veszi ismét kezdetét.

Nagyváradon, 1901. január 26.

Özv. *Rechtne Bauer Zsófia*, igazgató.

Közönség köre.

Köszönet-nyilvánítás.

Boldog emlékü atyánk, nagy atyánk, illetve apósunk *Maksa* György elhunytá alkalmából fájó gyászunkra enyhítő balzsamul hatott az a mély részvét, amelylyel a kir. törvényszék birói kara, személyzete, továbbá jótévőink, jóakaróink elhalmoztak.

Fogadják részvétükért ez uton is soha nem muló hálánk és köszönetünk szívből fakadó kifejezését.

Nagyvárad, 1901. jan. 26.

A gyászoló család.

MULATSAG.

FARSANGI NAPTÁR.

Február 1. Önkéntesek bálja.
Február 1. Tűzér-altisztek bálja a Zöldfában.
Február 2. Állami alkalmazottak táncvígalmá a Zöldfában.
Február 3. Fodrászok mulatsága.
Február 3. A Kath. Kör bálja.
Február 8. Év. ref. egyházközség bálja.
Február 9. Postás bál. (Zöldfa.)
Február 10. A nagyváradai nyomdászok táncestélye a Sasban.
Február 10. A munkás betegsegélyző egyesület mulatsága a Zöldfában.
Február 16. Tiszti estély a Ker. Csarnokban.
Febr. 17. Tűzoltó bál a Sasban.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a .

Irta: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

15.
Az öreg Blum sem kevésbé értette, hogy mindenkivel maga módja szerint érintkezzen. Miután a kastélybeliek nem állottak akadályul, eltűnt az előítélet is. Természetesen zene és olvasmányokkal élvezetes estéket nem tölthet a Falk családdal. Ez ott nem létezett. E helyett Joachim minden este hét órakor megjelent Blum apónál, hogy folytassa tanulmányait, melyről társai nem is álmodtak. Iskoláztatását beszüntették, mert Basilius lelkésznel felvette az orvosoráját s apja a gazdasági dolgokba akarta bevezetni, mi természetesen hivatása lesz.

Fiatallágában mindenféle magasröptű eszmék forrtak, de a haza földje oly kevés táplálékot nyújtott, hogy lassan szétoszlottak.

Különböleg boldog és elégedett volt. Otthonát szenvedélyes bensőséggel szerette.

Hogy az anyaföldet keservesen és fáradtsággal megmunkálja, jól esett ifju erejének.

Szelleme és tudásszomja kielégítést nyert az öreg Blumnál; konyhájában töltött esték oly élvezetesek voltak, nem jutott eszébe, hogy más után vágyódjon.

Igy telt egy pár csendes év. Nyugalmasan susogtak a habok s anélkül, hogy észre vennők a gyermekekből felnőttek lettek.

HATODIK FEJEZET.

Ama est óta, midőn a hullámok Nimpheát a partra vetették, nem volt oly borzalmas vihar, mint 1837 november 9-én.

A légből tombolt a vihar. Az erdő fái recsege, ropogva hajladoztak hatalma alatt; bömbölve rohantak tova a hullámok és éj volt — éj, mely senkinek sem barátja.

Ez alkalommal Joachim nem tartózkodott a parton, hogy esetleges szerencsétleneket megmentsen, hanem az öreg zenész barátságos konyhájában ült, melynek falai ugyan nem voltak oly erősek mint Seegard kastélyé; de azért ellen állt a viharoknak. Az asztalon a lámpa néha-néha fellobbant, a muszlin függönyök meglebbentek, mintha a föld mozgott volna a konyhá alatt; de ez csak érzéki csalódás, mely a kis konyhában lévő társaságra nem gyakorolt hatást.

A könyveket félretették, beszélgettek, szórakoztak.

— Ma hajótörésünk és bevonulásunk jubileumát ünnepeljük, tréfált Sibilla nem a kicsi, hanem a karcu természetű tizennégy éves leány. Ha nem is telt el egy fél de még egy negyed század sem, de az égiek nem veszik oly szigoruan.

Joachim is beleegyezett. Majd tovább folyt a társalgás. Beszélgettek az idők haladása és a világ folyásáról.

Az öreg buskomoly mosolylyal hallgatta.

Pár perc múlva Sibilla kiment, hogy az estebédet elkészítse. Gréta meghalt s ő megtanulta Wiebecke asszonytól a háztartás vezetését.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

BURMESTER VILLY

hegedűművész

és

Diossyné Handel Berta

a m. kir. Operaház tagja

egyetlen

hangversenye

a Fekete Sas nagytermében

február hó 1-én este fél 8 órakor.

Jegyek kiválthatók: **Neumann M.-nél** Kishid-fő.

Helyárok: Körszék 3 forint, Támlásszék 2 forint, Zártszék 1 frt 50 kr., Földszinti állóhely 1 frt, Karzat 50 kr.

TAVIRATOK.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, jan. 26. (Saját tud. táv.) Széll Kálmán miniszterelnök ma reggel rövid ideit tartózkodásra Bécsbe utazott.

Merénylet a spanyol királyi család ellen.

Madrid, jan. 26. (Saj. tud. táv.) A spanyol királyi család tegnap a park tavában csolnakázott. Egy közeli bokorból a csolnakázókra három lövést tettek. Egyik golyó a kis spanyol király fejére fölért repült el. Minden golyó célzott tévesztett. Az eset nagy riadalmat keltett. A merénylő menekülni igyekezett, azonban sikerült elfogni. Vallani nem akar. Madrid lakossága az első pillanattól kezdve anarkista merényletre gondolt s valószínű, hogy a merénylő az anarkisták megbízottja. A szerencsés megmenekülés miatt holnap az összes madridi templomokban haladó Istentiszteletet fognak tartani.

Budapest népessége.

Budapest, január 26. (Saj. tud. táv.) A főváros területén ma fejezték be a népszámlálási munkálatokat. Az összes lakosok száma 729.383. A múlt népszámlálás alkalmával a főváros lakossága 505.000 volt, így a szaporulat nagymérvű.

Verdi haldoklik.

Milano, jan. 26. A Verdi állapotáról ma reggel 7 órakor kiadott orvosi jelentés a beteg életerejének lassu kihalását konstatálja.

Katonareform Belgiumban.

Brüsszel, január 26. Woeste exminiszter a képviselőházban új katonai törvényjavaslatot nyújtott be, a mely szerint újra életbe lépne az önkéntes-szolgálat. Az önkéntesek zsoldot kapnának, mint a milícia és szüleiknél lakhatnának.

Angol-búr esete-paté.

London, január 26. A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából 24-iki kelettel: Tegnap egy vonat indult Middelburg felé Kitchener lorddal és több csapattal. — A vonat előtt járó pánczélos gőzmozdonyt Balmoral közelében dinamittal kisiklatták. Mikor a vonat nemsokára azután ugyanarra a helyre érkezett, sok búr bukkant föl és lövöldözni kezdett a vonatra. Az angol csapatok rögtön elfoglaltak egy szomszéd hadállást és az ellenséget vesztéssel visszaverték. Az angoloknak nem volt veszteségük. (M. T. I.)

A búrok nagy győzelme.

London, jan. 26. (Saját tud. távirata.) Ma a búrok óriási győzelmet arattak, melyet az országos gyászra tekintettel nem adnak ki. Annyi azonban mégis kiszivárgott, hogy az angolok nagy vesztesége a laurenzo-marquezi vonalon történt.

Keresztény üldözés a montenegrói határon.

Konstantinápoly, jan. 26. A montenegrói kormány utasította Bekics itteni montenegrói követet, hogy figyelmeztesse a portát a Pleva és Guszinje környékén a török-montenegrói határon lakó mohamedánok között mutatkozó keresztényellenes forrongásra s az abból származható következményekre és szólítsa fel a portát, hogy kellő intézkedéseket tegyen. (M. T. I.)

Árviz Ausztriában.

Bécs, január 26. (Saját tud. távir.) A jégzajlás ma reggel Klosterneuburgnál megindult. Az a tegnapi elterjedt hír, hogy Tulln környékén több helységet elárasztott a víz, valótlan. Az árvíz-bizottság ma délután összeül.

Német-török barátság.

Konstantinápoly, jan. 26. A szultán ma a főbb udvari és állami méltóságoktól környezve ünnepies kihallgatáson fogadta Marschall báró német nagykövetet, a német császár alapította kut fölavatására ideérkezett német küldöttséget és a Moltke iskolahajó tisztjeit. A fogadás nagyon szívélyes volt. A küldöttség összes tagjai és a Moltke tisztjei rendjeleket kaptak. A hajó hadapródjai és matrózai, a kik szintén jelen voltak a kihallgatáson, az ezüst Liskatz érmet kapták. (M. T. I.)

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A „Tiszántul” eredeti távirata. —

Értéktőzsdé.

Budapest, január 26.	
Osztrák hitel	664 50
Magyar hitel	669 25
Allamvasut	669 25
Rimamurányi	462 50
Magyar jelzálog	481 —
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, január 26.	
Buza októberre	7 70
Buza áprilisra	7 59
Tengeri	5 10
Rozs ápr.	7 39
Zab ápr.	6 14
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos Arfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. január 26-án.

Magyar aranyjárdék 4%	117 25
Magyar koronajárdék	92 30
Magyar vasuti kölcson aranyban 4 1/2%	120 —
Magyarvasuti kölcson ezüstben 2 1/2%	100 —
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	120 —
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92 —
Italméresi jog megváltási kötvény	98 75
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	98 50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcson	165 50
Tiszaszabályozás s zezedi sorsjegyek kölcson	140 —
Osztrák járadék papirban	98 15
Osztrák járadék ezüstben	98 —
Osztr ká járadék aranyban	117 25
Osztrák korona járadék	98 25
Osztrák államsorsjegyek	136 75
Osztrák magyar bank részvény	17 02
Magyar hitelbankrészvény	669 25
Osztrák hitelintézet részvény	668 75
Párisi vieta	95 75
20 frankos arany (Napoleon'or)	19 16
Németbirodalmi márka	117 55
London vista	240 60
20 márkás arany	25 52

Dr. VUCSKICS GYULA.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 104.

Idénybérl. 102 sz.

Nagyváradon, vasárnapon, 1901. jan. 27-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

Színházi képtelenségek.

Bohózat.

Este 7 órakor, rendes helyárrakkal

A halász szeretője.

Színmű.

S Z E M É L Y E K :

Förgoteg Pál halász gazda	Peterdy Sándor
Annuska } leányai	E. Kovács Mariska
Juliska	Forrai Ferike
Paplógó János, szegedi gazda,	Bérczi Gyula
»Istenes« melléknévvel	Deésy Alfréd
Imre fia, halkupecz	—
Jójárú Márton, dohánykúpecz,	Bognár János
(csempész)	Madas Pista
Marci fia	Benkő Jolán
Özv. Sutkáné, jómódu halászné	Pintér Imre
Bandi, fia	—
Rigó cigány, primás a »Ma-	Szilágyi Dezső
lac«-bandában	Id. Sággy Zsigmond
Kása, öreg halász	Rákossy Gáspár
Szántó Antal, molnár mester	Füredi József
Grünfeld, fináncz fővigyázó	—

HELYÁRÁK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr. Támlászek 1 frt. Érkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30kr. Földszinti állóhely 50 kr., diák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, január 28-án

H A M L E T.

Tragédia.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Linnmet Capsici comp.

egy régi kipróbált készítmény, amely már több mint 30 év óta megismerhető hatásosságával alkalmas a gyomorszáj és az emésztőrendszer betegségeinek kezelésére, szűri és meggyógyítja az emésztést, mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzékére. 80 f. 1 k. 40 f. és 2 k. árban megvásárolható minden gyógyszerárteremben, kapható, forráskor: Török József gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa, összes és kir. udvari szallitor, Rudolstadt.

Kiadó lakások.

A Koldusápoló intézet előjárósága az Uri-utca 689. számú földszintes épületet bérházzá alakítja át. Ezen épületben folyó évi május 1-re a következő lakások lesznek kiadók:

1. Egy utcza lakás 5 szoba, fürdőszoba, folyosó és mellékhelyiségekkel.
2. Egy másik szintén utcza lakás, 4 szoba, folyosó és mellékhelyiségekkel.
3. Egy udvari lakás, 2 szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel.

Értekezhetni lehet Nagyságos Palotay László kanonok, intézeti elnök urnál, vagy Sztarill Ferencz építésznél, kiknél az átalakításra vonatkozó tervek is megismerhetők.

Belépési felhívás

a „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”

VI-ik évtársulatába.

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet” 1901 január 1-én új évtársulatot nyit, mely 156 héten át, vagyis 1903. év végeig tart. — Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket s minden üzletrész után hetenként 20 fillér (10 kr.) fizetendő. A három év eltelté után az évtársulat feloszlik s az összes jövedelem a résztvevők között felosztatik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezet célja a takarékossgot előmozdítani és önséglyt nyújtani, a mennyiben a tag heti betétei által önmagának tőkét gyjt, mely a heti részletekben való befizetések dacára is a takarékpénztári kamatozásnál magasabb nyereséj osztralékot hoz és mert mint den tag az általa befizetett összeg 1/2 részé-6%-os kamatláb mellett minden előleges bejelentés nélkül kölcsönkép felveheti.

Vidéki tagok a heti fizetéseket postai cheque-lapok utján teljesíthetik.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 10 fillér (5 kr) beiratási díj fizetendő s egy heti részlet lefizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét. Szövetkezetünk jelenlegi tiszteit tagjait, valamint mindazokat, kik az 1901 január 3-tól kezdődő 6-ik ciklusnak tagjai óhajtnak lenni, felkérjük, hogy a felvétel iránt intézett üzleti helyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz. a-mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1900 október hó.

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet” igazgatósága.

A 6-ik évtársulat befizetési napjai:

Hétfő délután . . . 3—5-ig,

Csütörtök délután 3—5-ig.

A szövetkezetnek ez időszerint több mint 2000 tagjavan, 41.000 üzletrészszel.

A
„TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken . . . 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkesi hivatalok számára egyházhatalossággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak } anyakönyve, diósgyőri
Egybekeltek } papíron.
Meholtak }
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betürendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok. 3 korona.

Szent Halmok. 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

**Szent László
nyomda részvénytársaság**

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hirlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok,

körlevelek, falragaszok, hirdetések,

részvények, árjegyzékek, **jegyzőkönyvek,**

pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, **étlapok,**

meghívók, szinlapok, egyházi é mindennemű világi nyomtatványok,

névjegyek, tánczrendek, **palaczkfeliratok, sorsjegyek,**

gyászjelentések, levélpapírok és borítékok,

valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkesi hivatalok számára főhatalossággal jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.	12. Bevételi } számadás-ívek.
2. Megtértek jegyzéke.	13. Kiadási }
3. Hitehagyottak jegyzéke.	14. Adósok jegyzéke.
4. Elvált házasságok jegyzéke.	15. Kereszteltek }
5. Szerződés szerinti vagy házasságok jegyzéke.	16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.	17. Meholtak }
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.	18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.	19. Iskolai jelentés.
9. Kereszteltek } anyakönyve, diósgyőri	20. Jelentés a templompénztár számadásairól.
10. Egybekeltek } papíron.	21. Kereszteltek }
11. Meholtak }	22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
	23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.